

JOSEF LOTTES / IVO MICHALÍK

NE KAŽDY VRAH JE ZRŮDA

SLAVNÉ PŘÍPADY VELITELE PRAŽSKÉ MORDPARTY

xyz

Ne každý vrah je zrůda

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

Josef Lottes, Ivo Michalík
Ne každý vrah je zrůda – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Byl by to zločin, kdyby tuhle knihu někdo neznal! Až se ji rozhodnete poslat dalším zločinožroutům, využijte k tomu **www.restorio.cz**.

Albatros Media podporuje udržitelný rozvoj, který vrací použitým věcem smysl. On-line antikvariát Restorio vaše knihy odkoupí a zaplatí vám ihned – nečekáte, až se prodají. Získané peníze si můžete nechat, nebo si vyberete charitu, kterou jimi podpoříte. V tom případě navýší Restorio částku o 20 %.

**NE KAŽDÝ
VRAH JE
ZRŮDA**

TRUE CRIME JE VŠUDE!

Ačkoli od vydání reportážního románu *Chladnokrevně*, jenž bývá považován za etalon žánru, brzy uplyne rovných šedesát let, v Česku zažívají rekonstrukce skutečných zločinů boom až v posledních letech. Točí se hrané i dokumentární filmy a seriály, píšou knihy, nahrávají podcasty.

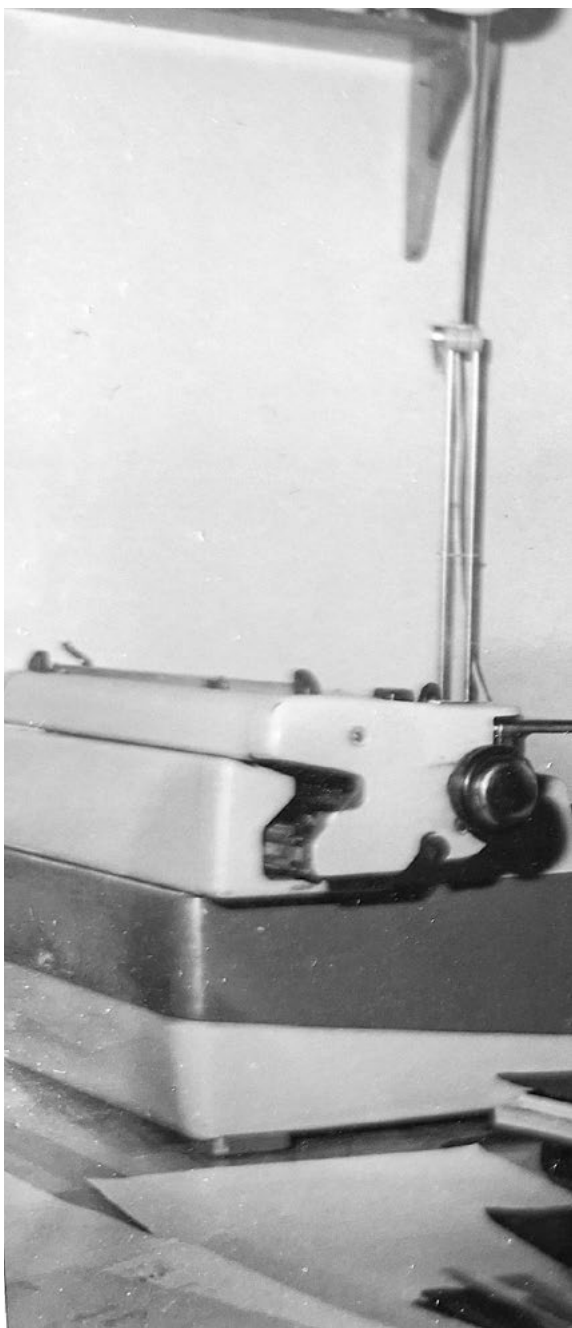
Má dnes true crime ještě čím překvapit?

S Josefem Lottesem jsem se scházel opakovaně a po každém našem povídání jsem lépe chápal, jaké to bylo potírat i ty nejhorší trestné činy v časoprostoru Československa osmdesátých let. Věřím, že tato kniha podobné poznání zprostředkuje i vám. Pachatelé některých z popisovaných případů se dopouštěli skutečných zvěrstev, naším cílem však nebylo čtenáře rozrušit, lacině šokovat, nebo dokonce znechutit. Ve středu jednotlivých vyprávění vždy stojí poctivá policejní práce.

I díky tomu si dovolím na výše položenou otázku odpovědět kladně a doufat, že po přečtení naší knihy mi dáte za pravdu.

Ivo Michalík

Na začátku osmdesátých let
Josef Lottes sdílel kancelář
z Josefem Řezníčkem a společně
se věnovali problematice
bytových vloupaček.

Člověk si váš osud automaticky spojuje s hlavním městem. Narodil jste se v Praze?

Ano, v roce 1952 jsem se narodil v Praze, ale první roky svého života jsem strávil na Tachovsku, v pohraničním pásmu. Otec byl lesník z povolání, nejprve dělal hajného a potom vedoucího polesí. No a krátce po mém narození dostal na Šumavě lesní revír. Do Prahy jsme se vrátili zpátky, když mi bylo pět let. Školu i gymnázium už jsem vychodil tady.

Kde jste si odkroutil vojnu?

Po přijímači v Příbrami, který trval asi měsíc, nás odvezli na roty. Zařadili mě do strážní jednotky v Liblicích u Českého Brodu. Když jsem viděl tu mazáckou vojnu, která tam panovala, polil mě studený pot, to radši ani nebudu blíž popisovat.

Mám to chápat tak, že jste byl svědkem šikany?

Nikdo tam nikoho nemučil, ale mazáci si své postavení rozhodně užívali. V jedné světnici nás spalo asi patnáct nováčků a v noci vtrhl dovnitř mazák a zařval, že je tam smrad. Museli jsme si vzít ešusy, ten smrad jejich pomocí „vynášet“ ven z pokoje, nabírat pod poklici čerstvý vzduch a ten zase nosit dovnitř. Takhle oni se bavili. Nebo vyhlašovali

„kančí napadení“. To spočívalo v tom, že jsme se všichni nováčci museli vměstnat na bidlo jedné postele. Jakmile se prohnulo, vytáhli jsme ho na buzerák ven a tam jsme měli za úkol ho zase narovnat. První asi čtyři dny se nesly v podobném duchu.

Pak je to přestalo bavit?

To ne, ale vybrali si mě do poddůstojnické školy, takže jsem se mohl vrátit do Příbrami. Za půl roku už ze mě byl poddůstojník a už na mě ani v Liblicích nikdo nemohl. Tehdy jsem se stal poprvé v životě velitelem. Nejprve jsem velel družstvu a po dalším půlroce četě.

Předpokládám, že za vás už se žádné kančí napadení neprovozovalo.

My jsme byli mírnější, nechtěli jsme nikoho trápit. S dalšími poddůstojníky jsme vytvořili dobrou partu a vídali jsme se i po vojně. Na toto období rád vzpomínám, byli jsme všichni podobné povahy.

Na základě čeho si vás vybrali do té poddůstojnické školy?

Těžko říct, někteří z nás je asi zaujali už na tom přijímači.

Měl jste tehdy dobrou fyziku?

Troufám si říct, že měl. Byl jsem hodně vysportovaný, s plnou polní jsem bez přírazu vyšplhal pět metrů po laně během pár vteřin. Při té příležitosti bych ale rád zavzpomínal na jednoho kluka, kterého jsem si vybral jako svého zástupce v době, kdy jsem velel družstvu. Měl za sebou pobyt v brutálním vojenském vězení ve slovenském Sabinově, kde zažil takovou šikanu, že z toho začal koktat. Když nám předvedl, jak se běhá překážková dráha, nevěřili jsme svým očím. Ten by se snad neztratil ani na olympiádě, tomu jsem se nemohl rovnat. Kvůli tomu Sabinovu už si kroutil vojnu čtyři roky, ale se mnou v klidu dosloužil a odcházeli jsme téměř zároveň.

Tušil jste tehdy, čemu byste se rád věnoval po vojně?

Nejdřív vůbec, ale na vojnu za mnou přijel kamarád, který sloužil někde u dopravní policie. Docela si to pochvaloval. Začal jsem o tom přemýšlet, vrtalo mi to hlavou. Jednou jsem byl na služební cestě v Praze. Šel jsem Libní a procházel jsem kolem tamního obvodního oddělení. Zašel jsem dovnitř a na vrátnici jsem se zeptal, kde bych se mohl dozvědět víc o možnosti nastoupit k policii. Vrátný okamžitě někam zavolal a za chvíli přiběhl takový menší silnější chlap – náborář. Ihned mě zatáhl k sobě do kanceláře a začal mi

všechno vysvětlovat. Já jsem mu odpovídal na různé otázky a on si všechno zapisoval. Až posléze jsem se dozvěděl, že šlo o přijímací pohovor.

Jak těžké byly podmínky pro skutečné přijetí?

Ukázalo se, že hodně těžké. Nejprísrnější byly zdravotní testy, následovaly psychotesty, pro mě něco úplně nového, netušil jsem, že něco takového vůbec existuje. Jim se ale líbilo, jak jsem se předvedl, a z deseti kandidátů si vybrali mě jediného. Přišlo mi rozhodnutí, že jakmile mě propustí z vojenské služby, mám se hlásit na obvodním oddělení na Praze 8 v Libni.

To šlo rychle...

Přišel jsem tam a během půl dne mě naložili do auta a odvezli mě do výdejny, kde jsem nafasoval ohromný pytel plný věcí. Odtud mě odvezli na místní oddělení Karlín, Vítkova 16. Tam mě z rozhodnutí náčelníka obvodní správy oficiálně přidělili jako hlídkového příslušníka.

Jak vás tam přijali?

Zprvu mi připadlo, že jim tam trochu překážím. Byl jsem tam jediný mladý kluk, ostatní byli „staří“ třicetiletí chlapi,

mazáci. Můj první velitel směny, jmenoval se Jarda Trněný, nevěděl, co se mnou. Potom mi říká: „Hele, mladej, půjdeš ven a budeš hlídkovat před hospodou Beseda. Je tam zákaz stání a ty se postaráš, aby tam nikdo nezaparkoval. Mají přivést pivo.“ Byl to úsek asi o padesáti metrech, u sebe pistoli bez nábojů, ale důležitě jsem chodil tam a zpět a hlídal. Asi jsem vypadal skutečně hrůzostrašně, protože si tam nikdo zaparkovat nedovolil. Jak to někdo zkusil, hned jsem mu významně pohrozil. Až přijel jeden frajírek a přímo před vchodem do té hospody zastavil. Zkusil jsem ho vyhodit, ale on se nedal. Prý si musí jen zaběhnout dovnitř něco vyřídit. Já jsem mu vyhrožoval, že to auto nechám odtáhnout. Tak dlouho jsme se dohadovali, až nakonec sedl do auta, prudce se rozjel a zabrzdil až asi po stech metrech před naším oddělením. Vletěl dovnitř. Za deset minut přišel velitel směny a z místa mě odvolal. On to byl vedoucí vinárny U Labužníka, kam policajti rádi chodili. Všichni ho dobře znali, i já jsem se s ním později skamarádil.

Tomu říkám začátek kariéry.

A to den ještě zdaleka nekončil. Pořád nevěděli, co se mnou, tak mě naložili do auta a vozili mě po obvodě. Ukazovali mi, kdo je kdo, do které hospody chodí ta největší

verbeš, v různých podnicích mě představovali provozním... Přesně takové informace se mi hodily, bez nich by to ani dost dobře nešlo, hospody byly taková studnice důležitých informací. Zpátky na oddělení jsme se vrátili kolem druhé hodiny v noci.

Konečně jste se dostal domů?

Ani nápad, tehdy se sloužily čtyřadvacítky. Přitom už jsem byl fakt úplně hotový, byl jsem rád, že stojím na nohou. Měl jsem povolené si na dvě hodiny zdřímnout, ve čtyři jsem musel vyrazit zpátky do terénu. Po vojně pro mě nebyl problém vyspat se jen na dvě hodinky, ale nevěděl jsem, kam se můžu natáhnout. Uvědomil jsem si, že mi přidělili takovou úzkou, ale vysokou skříňku, kam jsem si hodil ty nafasované věci. Vlezl jsem si dovnitř, přikryl se kabátem a okamžitě jsem usnul. Probudil jsem se ráno kolem deváté hodiny.

Aha.

Krásně vyspaný jsem vylezl ven a šel za ostatními. Všichni na mě koukali jako na zjevení, celou noc mě hledali. Málem po mně vyhlásili pátrání, přece jen jim zmizel mladý policajt i s pistolí. Tak takový byl můj první den ve službě.

Dokáže si na čtyřiaadvacetihodinové služby člověk zvyknout?

Časem to jde, ale byla to tvrdá služba. Po každé takové směně následovaly dva dny volna, pořád dokola.

Jak to bylo s nástupní školou?

Dostal jsem povolávák asi po měsíci, do nástupní školy v Karviné. Tam do nás skutečně od rána do večera horem dolem hustili všechno, co jsme potřebovali vědět a znát. Psaní na stroji všemi deseti, obecný výkon bezpečnostní služby, kriminalistika, právo, jednotlivé paragrafy, ruština, základy němčiny... Těch předmětů bylo nepočítaně.

Kriminalistika, to byly i vraždy?

Z kriminalistiky nás měl kapitán Zubíček, zkušený praktik, dělal technika na kriminálce v Ostravě. Když začal vyprávět o vraždách, to pro nás byl sen, úplná pohádka. Zároveň jsme si mysleli, že takové hodnosti a takových znalostí nemůžeme nikdy docílit.

A co předměty poplatné době?

To víte, že ani my jsme se marxismu-leninismu a dalším hovadinám nevyhnuli.

Po škole jste se vrátil zpátky do Karlína?

Ano, po půl roce. Novým velitelem se mezitím stal poručík Luděk Novák, perfektní chlap. Začal jsem vlastně znovu od začátku, jako hlídkový policista. Dělal jsem úplně jednoduché spisy, řešili jsme veřejný pořádek i malé dopravní nehody, kontroly osob, přestupky, drobné delikty. Časem jsem dostal i partáka a dál jsme se se vším seznamovali společně. I vztahy s mazáky byly čím dál lepší, když jsme pochopili, že se nám snaží především pomáhat. Byli jsme fajn parta.

I hlídky musely být veselejší, když jste na ně byli nově dva.

Je to tak. Přiblížím vám to jednou příhodou, kdy nám ale do skoku úplně nebylo. Byla tehdy hrozná zima, všude sních a mráz. V ulicích jsme nepotkali živáčka. Kolem druhé v noci jsme se rozhodli, že se půjdeme podívat k vlakům pod Vítkovem, ony tam stávaly na takových odstavných plochách. Vlezli jsme do jedné soupravy. Venku bylo patnáct pod nulou a uvnitř hrozně teplo, ta souprava se právě odněkud vrátila, tak byla ještě vyhřátá. No, za chvíli jsme tam usnuli. Vzbudil mě až ten kolega, na první pohled vyděšený. „My jedeme!“ oznámil mi. Podíval jsem se ven a akorát jsem zahlédl mně dobře známé vysílače v Českém Brodě.

Co teď? Nápad zatáhnout za ruční brzdu jsme raději zavrhlí. Když jsme přijeli do Kolína na nádraží, vlak trochu zpomalil a my jsme za jízdy vyskočili do závějí sněhu. Posbírali jsme si vysílačky, obušky, baterky a další věci. Bylo po třetí ráno a nám krátce nato měla skončit služba. To bude malér! Hlavou nám běžely všechny kontrolní body, které jsme nedodrželi. Rozhodli jsme se, že musíme na stopa. Nejprve nic nejelo, ale pak jsme v dálce jedno pomalé auto zahlédli. Pomocí baterek jsme ho zastavili. Za volantem seděl nějaký starší pán, Rakušan. Lámanou němčinou jsme ho pozdravili a sedli si k němu. Odvezl nás přímo před oddělení v Karlíně, tedy asi dvě stě metrů od něj, abychom nebyli tak nápadní. Dneska už tu historku dávám sem tam k dobru, ale dlouhá léta jsem o tom raději vůbec nemluvil. Kdyby se na to tehdy přišlo, že jsme jeli v uniformách v jednom voze s chlapem z Rakouska, jdeme okamžitě do civilu.

Stačilo opravdu málo.

V době, kdy už jsem dělal na kriminálce, jsem měl kolegu, který měl tchána, co sbíral různé známky a odznaky. Dopisoval si s celým světem. Jednou za ním přijel jeden cizinec se svou ženou v mercedesu. Dovolili mu, aby se v něm zkusil svézt. Objel akorát jeden blok. Dostalo se to

na patřičná místa a toho mého kolegu za to vyhodili. Máte pravdu, stačilo málo.

V Karlíně to i dál bylo o „šlapání chodníku“ a získávání prvních zkušeností?

Bylo. Trvalo to asi rok a půl. Dnes to беру jako takovou školu života. Učil jsem se jednat opravdu s každým. Znal jsem spoustu lidí, i dnes se mi stává, že když se dostanu do Karlína, některé z nich potkávám a oni mě poznávají.

A po tom roce a půl?

To mi náčelník oznámil, že mě vybral jako takzvaného vyhledavatele, což bylo o stupínek výš než řadový pochůzkář. Začal jsem řešit trestnou činnost.

Bral jste to jako velký skok?

Bral, po tak relativně krátké době to bylo docela výjimečné. Najednou jsem měl svou kancelář, svůj psací stůl. S kolegou, který mě do všeho zasvěcoval, už jsme dělali vloupačky nebo krádeže aut. Události, kde byla škoda do dvaceti tisíc tehdejších korun. Měli jsme takzvané stálé služby, což znamenalo tak dvakrát do měsíce odsloužit čtyřicetku, kdy jsem nabíral veškerou trestnou činnost v Karlíně.

Všechno šlo přese mě. Zakládal jsem spisy, vyslýchal jsem lidi, jezdil jsem na místo činu. Třeba u vloupaček do bytu jsem si s sebou bral takzvanou pohotovostní brašnu. S její pomocí jsem si sám sbíral otisky prstů, sám jsem si všechno fotil... Byl jsem rád, když se mi do toho nikdo nemotal. Měl jsem možnost zavolat si výjezd, ale já jsem si celkem vystačil a dost jsem se toho díky tomu naučil. Toho vyhledavatele jsem dělal zhruba tři nebo čtyři měsíce, když za mnou přišel Luděk Novák s tím, že si mě vytipoval jako někoho, kdo by mohl dělat kriminalistu mládeže.

Takže další rychlý posun?

Dá se to tak říct. Tehdy jsem poprvé mohl pracovat bez uniformy, v civilu.

V čem přesně vaše nová role spočívala?

Měl jsem na starosti všechny školy v celém Karlíně. Základní školy, učiliště, střední školy... Všude na mě měli kontakt, a jakmile se něco stalo, ředitelé mi zavolali a já jsem se dostavil na místo. Nejčastěji jsem chodíval na Lyčkovo náměstí, kde byla zvláštní škola. Byly to sice děti mladší patnácti let, ale tam už se kolikrát řešila i závažná kriminalita.

Jaká třeba?

Jeden případ mi hodně uvízl v paměti. Nešlo o nic až tak závažného, ale vcelku dost to vypovídá o mé tehdejší úloze. Zavolal mi ředitel té zvláštní školy, že potřebuje pomoc s jedním klukem. „Není to žádný budoucí kriminálník, spíš slušnej kluk, ale pravděpodobně trpí kleptomanií,“ řekl mi o něm. Zavolal mi ho do ředitelny. Byl to malinkatý klučík, hubený, odstáté uši, ostříhaný na ježka, pihy. A koktal. Říkal si Kulík. Zeptal jsem se ho na ty krádeže – prý musel něco ukrást snad každý den. Vesměs šlo o prkotiny: tužky, gummy... Začal jsem mu vysvětlovat, že má rodiče, kteří ho mají určitě rádi, starají se o něj a mrzelo by je, kdyby v tom pokračoval. Bylo vidět, že má ze mě respekt, zíral na mě s otevřenou pusou. Pak jsem se ho zeptal, jestli někdy něco vzal i mimo školu. Přiznal, že jo, knížku v knihkupectví. Snažil jsem se z něj dostat název. „Jak... Jak... Jak...“ koktal. „*Jak šel Ferda do světa, ne?*“ chtěl jsem mu napovědět. On však ve skutečnosti ukradl knihu *Jak se kalila ocel*. To už jsme to s ředitelem nevydrželi a začali jsme se nahlas smát.

A přestal po vaší intervenci krást?

Představte si, že přestal. Máloco mě do té doby pracově tak potěšilo.